

Št.:

Datum: 29. 3. 2021

ZADEVA: Revizija 2021 seznama delovnih mest, na katerih je obvezno poklicno zavarovanje

V tem dokumentu se uporabljajo naslednje kratice:

ZPIZ-2	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju , veljaven od 2013
ZPIZ-1	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljaven 2000-2012
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
KAD	Kapitalska družba d. d.
SODPZ	Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
IRSD	Inšpektorat RS za delo
ZSSS	Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
KIMPDS	Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa v UKC Ljubljana

Uvod – splošno o poklicnem zavarovanju¹:

Po podatkih KAD je imelo konec 2019 svoj aktivni ali mirujoči osebni račun pri SODPZ 48.356 zavarovancev/članov na podlagi zaposlitve na delovnih mestih, na katerih je obvezno poklicno zavarovanje.

Pojem poklicnega zavarovanja²:

1. Obvezno poklicno zavarovanje omogoča delavcem na najtežjih delovnih mestih predčasno poklicno upokožitev do 8 let pred izpolnitvijo starosti, potrebne za starostno upokožitev.
2. Poklicno zavarovanje po 198. členu ZPIZ-2 je zbiranje prispevkov delodajalcev na osebnih računih zavarovancev-članov, na podlagi katerih zavarovanci-člani, vključeni

¹ V tem dokumentu se omejujemo na sistem poklicnega zavarovanja, kakršen po 2001 velja v skladu z ZPIZ-2 po zaključku prehodnega obdobja iz sistema beneficirane delovne dobe v sistem poklicnega zavarovanja.

² Do 1999 je predčasno upokoževanje, kakršnega danes omogoča poklicno naložbeno zavarovanje, omogočala zavarovalna doba s povečanjem oziroma beneficirana delovna doba, ki pa ni bila naložbeno ampak dokladno pokojninsko zavarovanje. Leta 2001 je ZPIZ-1 nadomestil beneficirano delovno dobo z naložbenim zavarovanjem. V obdobju veljavnosti ZPIZ-1 (2000-2012) je bil naziv poklicnega zavarovanja »obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje«, kar se še danes odraža v nazivu SODPZ. Ta naziv je ZPIZ-2 po letu 2013 nadomestil s poklicnim zavarovanjem, namen zavarovanja pa je kljub spremenjenemu nazivu ostal isti.

v to obliko zavarovanja, pridobijo pravico do poklicne pokojnine ter druge pravice, določene z ZPIZ-2. Poklicno zavarovanje je zavarovanje, pri katerem zavarovanec-član prevzema naložbeno tveganje za sredstva nad višino zajamčenega donosa na vplačane prispevke, ki je opredeljen v pokojninskem načrtu.

Tabela 1: Najnižje možne upokojitvene starosti v primeru seštevka najmanj 40 let pokojninske dobe:

		Poklicna upokojitev	Starostna upokojitev
27. člen ZPIZ-2 – splošni pogoj za starostno upokojitev		-	60 let ³
POKLICNO ZAVAROVANJE:			
Skupina delovnih mest (določena v Pokojninskem načrtu SODPZ)	Stopnja benefikacije pred 2001 (na 12 koledarskih mesecev se je priznala povečana pokojninska doba od 14 do 18 mesecev letno)		
0	(12/12)	60 let	
1	(12/14)	56 let	
2	(12/15)	55 let	
3	(12/16)	54 let	
4	(12/17)	53 let	
5	(12/18)	52 let	

ZPIZ-2 v 199. in 413. členu določa, da je poklicno pokojninsko zavarovanje obvezno na naslednjih delovnih mestih:

1. tistih, na katerih se je leta 2000 ob uveljavitvi ZPIZ-1 štela zavarovalna doba s povečanjem (to je nekdanja beneficirana delovna doba), razen če ne bodo izbrisana s seznama v reviziji, ki jo bo izvedla »Komisija za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje⁴«, imenovana v skladu z 201. členom ZPIZ-2,
2. na dodatnih delovnih mestih, ki jih določi »Komisija za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje«, ker so težavna in škodljiva,
3. na dodatnih delovnih mestih, kjer je opravljanje dela omejeno s starostjo. Ta delovna mesta se bodo lahko določila le s posebnim zakonom (201. člen ZPIZ-2).

Pravice delavca na podlagi poklicnega zavarovanja (202. člen ZPIZ-2)⁵:

1. najnižja starost za poklicno upokojitev po skupinah delovnih mest (glej tabelo 1),
2. Pogoji za uveljavitev pravice do poklicne pokojnine (204. člen ZPIZ-2) – zavarovanec/član izbira med naslednjimi možnostmi:
 - a. ali 42 let in 6 mesecev skupne pokojninske dobe, če hkrati na njegovem osebnem računu pri SODPZ sredstva zadoščajo za izplačilo poklicne pokojnine

³ Ta starostna doba se lahko zniža na največ do dopolnjenih 57 let (ženska) oziroma 58 let starosti (moški) na račun otrok, vojaškega roka in zavarovalne dobe pred 18. letom starosti.

⁴ Ta komisija še ni bila imenovana. Imenovanje se pričakuje po maju 2021 oziroma po določitvi kriterijev in meril za revizijo seznama delovnih mest s poklicnim zavarovanjem.

⁵ V tem dokumentu se omejujemo na sistem poklicnega zavarovanja, kakršen velja v skladu z ZPIZ-2 po zaključku prehodnega obdobja iz sistema beneficirane delovne dobe (do 2001 dokladni sistem v okviru ZPIZ) v sistem poklicnega zavarovanja (od 2001 naložbeno zavarovanje v okviru KAD). Prehodno obdobje je namreč z redkimi izjemami zaključeno.

- ves čas možnega obdobja prejemanja, ki znaša razliko med 40 leti pokojninske dobe in dejansko pokojninsko dobo brez dodane dobe,
- i. če je to obdobje prejemanja enako ali manjše od nič, lahko uveljavi poklicno pokojnino pod pogoji v naslednji možnosti b,
 - ii. v dobo se všteta tudi meseci benefikacije do 2000,
- b. če sredstva na osebnem računu zadoščajo in če ima skupaj z dodano dobo vsaj 40 let pokojninske dobe ter izpolnjuje najnižjo možno starost iz tabele 1,
- i. najnižja možna starost se izračuna iz tehtanega povprečja tako, da se upošteva, koliko let je delal na delovnih mest različnih skupin delovnih mest iz tabele 1.
 - ii. v dobo se všteta tudi meseci benefikacije do 2000,
3. pravica odložiti datum poklicne upokojitve tudi po izpolnitvi pogojev,
4. pravica do poklicne pokojnine v obdobju med poklicno in starostno upokojitvijo (203. člen ZPIZ-2):
- a. poklicna pokojnina se odmeri najmanj v višini starostne pokojnine za 40 let pokojninske dobe oziroma največ v višini starostne pokojnine, odmerjene od najvišje pokojninske osnove (204. člen ZPIZ-2)
 - b. pravica do sofinanciranja poklicne pokojnine iz solidarnostnih rezerv SODPZ (213.č člen ZPIZ-2) pod naslednjimi pogoji:
 - i. že uveljavljena pravica do poklicne pokojnine,
 - ii. največ zjamčena višina poklicne pokojnine,
 - iii. izpolnjuje vse pogoje za poklicno pokojnino razen zadostnih sredstev na osebnem računu pri SODPZ,
 - iv. najmanj 17 let vključenosti v poklicno zavarovanje,
 - v. dovolj solidarnostnih rezerv v SODPZ,
5. V primeru vključenosti v poklicno zavarovanje vsaj 17 let pravica, da mu ZPIZ izplačuje (proračun refundira – 161. člen ZPIZ-2) starostno pokojnino v obdobju med iztekom obdobja prejemanja poklicne pokojnine in izpolnitvijo pogojev za starostno pokojnino (204. člen ZPIZ-2),
6. dodana doba:
- a. za vse skupine delovnih mest iz Pokojninskega načrta SODPZ enako po 3 mesece dodane dobe na koledarsko leto zavarovanja (a le če so bili prispevki plačani).
 - b. Dodana doba se seštevata s pokojninsko dobo v koledarskih mesecih. Če je poklicno zavarovanje v posameznem letu trajalo manj kot 12 mesecev, se prizna sorazmerni delež dodane dobe.
 - c. Dodana doba pa se ne upošteva⁶ pri pravici do 40 % dela starostne pokojnine tistim, ki ostajajo delovno aktivni tudi po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev (39.a člen ZPIZ-2). Prav tako se dodana doba ne upošteva pri višji odmeri starostne pokojnine za več kot 40 let pokojninske dobe (37. člen ZPIZ-2).
7. v primeru, da je moški v poklicno zavarovanje vključen vsaj 16 let oziroma ženska vsaj 15 let, ni trajnih odbitkov oziroma malusov od predčasne pokojnine po splošnih predpisih, ki jo izplačuje ZPIZ. V teh 16 oziroma 15 letih se upošteva tudi benefikacija do leta 2000,
8. možnost prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko zavarovanje v času prejemanja poklicne pokojnine z namenom, pridobitve manjkajoče pokojninske dobe za boljšo odmero starostne pokojnine pri ZPIZ (25. člen ZPIZ-2).

⁶ ker so bili prispevki plačani na SODPZ in ne na ZPIZ

- a. V času tega prostovoljnega zavarovanja ne teče dodana doba.
 - b. Ugodno nizka osnova, od katere plačujejo te prispevke, ne zniža pokojninske osnove, od katere ZPIZ odmeri starostno pokojnino.
9. Pravica do ugodnega dokupa pokojninske dobe pri ZPIZ za višjo odmero starostne, predčasne ali invalidske pokojnine, ki jo izplačuje ZPIZ (202.a člen ZPIZ-2):
- a. največ v trajanju razlike med pridobljeno dodano dobo in trajanjem obdobja prejemanja poklicne pokojnine,
 - b. če se zavarovanec poklicnega zavarovanja starostno upokoji, ne da bi se pred tem poklicno upokojil, sme dokupiti čas pridobljene dodane dobe,
 - c. ugodna osnova za dokup znaša zgolj 80 % zadnje znane povprečne letne plače,
 - d. osnova za dokup ne znižuje pokojninske osnove, od katere se odmeri starostna pokojnina,
 - e. pravica, da se dokup plača iz zavarovančevih sredstev, zbranih na njegovem osebnem računu pri SODPZ,
 - f. rok za plačilo prispevkov za dokup je 45 dni od prejema odločbe,
10. pravica do brezplačnega prenosa neporabljenih sredstev na osebnem računu pri SODPZ v primeru namenske porabe (205.a člen ZPIZ-2):
- a. za plačilo prispevkov za prostovoljni vstop v obvezno pokojninsko zavarovanje pri ZPIZ v času prejemanja poklicne pokojnine,
 - b. za dodatno pokojninsko zavarovanje v izbranem pokojninskem skladu za pridobitev dosmrtno pokojninske rente,
11. Pravica do enkratnega izplačila, če je na osebnem računu pri SODPZ manj kot 5000,00 evrov - v času uveljavitve starostne ali predčasne ali invalidske ali vdovske pri ZPIZ.
12. V primeru smrti zavarovanca oziroma uživalca poklicne pokojnine pravica njegovih dedičev do izplačila v enkratnem znesku:
- a. celotne vrednosti na osebnem računu pri SODPZ - če nikoli ni uveljavil poklicne pokojnine,
 - b. neporabljenih sredstev na osebnem računu pri SODPZ,
13. posebne pravice poklicnih vojakov z najmanj 10 leti vojaške službe do enkratnega izplačila oziroma do prenosa v dodatno pokojninsko zavarovanje.
14. obvezno zdravstveno zavarovanje v času prejemanja poklicne pokojnine (413. člen ZPIZ-2).
-

Seznam delovnih mest, na katerih je poklicno zavarovanje obvezno:

Od leta 1989 velja moratorij na spreminjanje seznama delovnih mest s poklicnim zavarovanjem, dokler ne bodo na novo določeni kriteriji in merila poklicnega zavarovanja in dokler ne bo na njihovi podlagi izvedena njegova revizija.

Delovna mesta, na katerih je poklicno zavarovanje obvezno, so določena v naslednjih pravnih podlagah:

1. Zakon o delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem (Uradni list SFRJ, št. 17/1968, 20/1969 in 29/1971),
2. Sklepi Skupščine Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije od 1968 do leta 1989,

3. 413. člen ZPIZ-2, ki določa: »Delovna mesta, za katera so zavezanci ob uveljavitvi tega zakona dolžni plačevati prispevke za poklicno zavarovanje, so vsa tista, za katera se je ob uveljavitvi ZPIZ-1 štela zavarovalna doba s povečanjem.«
 - a. 282. člen ZPIZ-1: »Delovna mesta, za katera so delodajalci dolžni plačevati prispevke za obvezno dodatno zavarovanje, so vsa tista, za katera se je ob uveljavitvi tega zakona štela zavarovalna doba s povečanjem.«

Opisana ureditev je povzročila, da se poklicno zavarovanje izvaja predvsem pri delodajalcih, kjer je ustaljena tradicija prijavljanja zaposlenih v poklicno zavarovanje iz časa pred 1990. Delodajalci, ustanovljeni po tem letu, in zlasti manjši delodajalci pa pogosto svojih delavcev ne prijavljajo v poklicno zavarovanje. Na to brez odziva sindikati opozarjajo KAD, MDDSZ in IRSD že od leta 2001 dalje. Tudi delodajalske organizacije že vsaj dve desetletji opozarjajo MDDSZ, da zaradi tega prihaja do neobjektivne konkurence na trgu dobrin zaradi višje cene dela pri tistih delodajalcih, ki prispevke plačujejo. Kot protest delodajalcev proti neodzivnosti državnih organov so se delodajalci v nekaterih dejavnostih domenili, da prenehajo s plačevanjem prispevkov (npr. prevozniki).

Opredelitev problematičnosti uporabe seznama v praksi:

1. **Ni jasno, za katera sistematizirana delovna mesta pri delodajalcih velja obveznost poklicnega zavarovanja:** Večina delovnih mest s poklicnim zavarovanjem je bila torej določena z zakonom iz leta 1968, ostala pa s sklepi ZPIZ izpred leta 1990. Kot kaže seznam iz priloge, so bila delovna mesta takrat določena dokaj generično, Vsekakor ni neposredne povezave z nazivi delovnih mest v današnjih sistematizacijah delovnih mest pri posamičnih delodajalcih. MDDSZ zato celo tolmači, da v sedanjih razmerah delodajalec sam odloča, za katera delovna mesta velja obveznost poklicnega zavarovanja (glej dopis MDDSZ z 3. 3. 2021 v prilogi).
2. **Spremembe sistematizacij delovnih mest pri delodajalcih v funkciji izmikanja obveznosti poklicnega zavarovanja:** Kot je pokazala analiza SKEI, so se delodajalci začeli izmikati poklicnemu zavarovanju svojih zaposlenih tudi tako, da so spreminjali nazive delovnih mest v svojih sistematizacijah z namenom, da se zabriše povezava s seznamom delovnih mest s poklicnim zavarovanjem. Prav tako pa so novo sistematizacijo določali tako, da so preprečili izpolnitev drugega pogoja iz 199. člena ZPIZ-2 za poklicno zavarovanje: nepretrgan delovni proces na teh delovnih mestih vseh 8 ur delovnika.

Napoved MDDSZ, kako namerava definirati delovna mesta s poklicnim zavarovanjem v revidiranem seznamu (glej v prilogi osnutek Uredbe o merilih in kriterijih za ugotavljanje in določanje delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, 7. 7. 2020): »Za potrebe te uredbe delovno mesto predstavlja sklop del in nalog, pri katerih se ugotovi enak delovni proces, enake ali podobne obremenitve, tveganja in škodljivosti, in lahko obstaja pri enem ali več zavezancih.«

Državni in drugi organi, pristojni za nadzor nad zakonitostjo izvajanja poklicnega zavarovanja:

Največji problem izvajanja poklicnega zavarovanja je neodzivnost državnih nadzornih organov na prijave nepravilnosti. Zadnji tak primer je odgovor MDDSZ z dne 3. 3. 2021 na vprašanje SKVNS, za katera konkretna delovna mesta v sistematizaciji pri posamičnem delodajalcu je obvezno poklicno zavarovanje. Te odločitve bi morali po predpisih morali sprejemati pooblaščen državni organi. MDDSZ pa 3. 3. 2021 v nasprotju s sodno prakso, ki je nastala na podlagi sindikalnih aktivnosti (npr. poklicni gasilci, vozniki mestnega prometa), tolmači (glej v prilogi): *»Glede na to, da je trenutno sistem določanja in ugotavljanja delovnih mest poklicnega zavarovanja pomanjkljiv (ni Uredbe o merilih in kriterijih poklicnega zavarovanja ter komisije za določanje delovnih mest poklicnega zavarovanja in komisije za ugotavljanje obveznosti poklicnega zavarovanja pri posameznem delodajalcu) o obveznosti poklicnega zavarovanja za posamezna delovna mesta pri delodajalcu presoja delodajalec sam.«*

ZPIZ-2 nalaga nadzor vrsti državnih in drugih organov:

1. MDDSZ:

a. v imenu Republike Slovenije (5. člen ZPIZ-2):

- i. Republika Slovenija zagotavlja delovanje obveznega zavarovanja z določanjem stopnje prispevkov, obveznosti plačevanja prispevkov delodajalcev in zavarovancev, s pravili, ki urejajo obveznost prijave v zavarovanje, z načinom odmere, plačila in izterjave prispevkov, pogojev za priznanje, odmero in uživanje pravic, z urejanjem sistema matične evidence in nadzorom nad zagotavljanjem individualnih pravic.
- ii. Republika Slovenija zagotavlja delovanje poklicnega pokojninskega zavarovanja ter dodatnega zavarovanja in nadzoruje poslovanje nosilcev te oblike zavarovanja.

b. v imenu Vlade RS:

- i. Vlada Republike Slovenije predpiše merila in kriterije, na podlagi katerih se ugotavlja izpolnjevanje pogojev za določanje kroga zavarovancev poklicnega zavarovanja (199. člen ZPIZ-2).
- ii. Vlada Republike Slovenije podrobneje predpiše postopek za imenovanje, postopek in način dela, način financiranja ter višino stroškov dela komisije po 201. členu ZPIZ-2.

2. KAD kot upravljalec SODPZ (200. člen ZPIZ-2) nadzira:

- a. pravilnost izračuna prispevkov za poklicno zavarovanje,
- b. upravičenost mirovanja poklicnega zavarovanja,

3. Odbor SODPZ (sestavljeno iz predstavnikov zavarovancev in delodajalcev v ESS in predstavnikov vlade – ZSSS v odboru zastopata Andreja Poje in Darko Milenkovič):

- a. nadzoruje delo upravljavca SODP,
- b. prijavlja odkrite nepravilnosti upravljavca Agenciji za trg vrednostnih papirjev in Agenciji za zavarovalni nadzor.

4. FURS:

- a. Na predlog SODPZ izterja neplačane prispevke (200. člen ZPIZ-2)

5. Komisija po 201.a členu ZPIZ-2:
 - a. Preverja, ali so za posamezno delovno mesto pri posameznem zavezancu izpolnjeni pogoji za poklicno zavarovanje,
 6. IRSD (350.a člen ZPIZ-2):
 - a. Nadzor nad pravilnostjo prijavljanja delavcev v poklicno zavarovanje,
 - b. Na predlog SODPZ preverja upravičenost mirovanja in prenehanja poklicnega zavarovanja pri zavezancu.
 7. Agencija za zavarovalni nadzor: pravilnost izvajanja predpisov na področju zavarovalništva.
-

Kriteriji in merila za ugotavljanje in določanje delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje:

ZPIZ-2 v 199. in 413. členu določa temeljne kriterije in merila za določanje delovnih mest, za katere je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, ki pa jih je potrebno nadgraditi in konkretizirati z uredbo, ki pa bo pripravljena šele v 2021:

199. člen

(krog zavarovancev poklicnega zavarovanja)

(1) V poklicno zavarovanje se pod pogoji, določenimi s tem zakonom, obvezno vključijo zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati. Zavarovanci, ki delajo na delovnih mestih iz prejšnjega stavka, se vključijo v poklicno zavarovanje le, če delo opravljajo s polnim delovnim časom.

(2) Delovna mesta, na katerih se zavarovanci vključijo v poklicno zavarovanje zaradi težavnosti ali škodljivosti dela, je možno določiti v primerih, ko so izpolnjeni naslednji pogoji, da:

- *obstajajo v zvezi z opravljanjem del znatnejši škodljivi vplivi na zdravstveno stanje in delovno zmožnost delavcev, kljub temu, da so bili uporabljeni vsi splošni in posebni varstveni ukrepi, določeni s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, in drugi ukrepi, s katerimi jih je mogoče odpraviti ali zmanjšati;*
- *opravljajo delavci dela v težkih in zdravju škodljivih razmerah neposredno ob virih škodljivih vplivov v nepretrganem delovnem procesu;*
- *se opravlja delo v okoliščinah iz prve in druge alineje tega odstavka polni delovni čas, pri tem pa se za polni delovni čas šteje tudi delovni čas, krajši kot polni delovni čas, določen z zakonom, in kolektivnimi pogodbami, če je tako določeno zaradi posebnih delovnih pogojev.*

(3) Delovna mesta, na katerih dela po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati, se lahko določijo v primerih, ko je uspešno opravljanje

dejavnosti omejeno z določeno starostjo, ker gre za dela v tistih poklicih, v katerih fiziološke funkcije organizma zaradi narave in teže dela v tolikšni meri pešajo, da delavcu onemogočajo nadaljnje uspešno opravljanje iste poklicne dejavnosti po dopolnitvi določene starosti.

(4) Vlada Republike Slovenije predpiše merila in kriterije, na podlagi katerih se ugotavlja izpolnjevanje pogojev iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Glede na stopnjo težavnosti, škodljivosti in drugih omejitev se delovna mesta v skladu z merili in kriteriji iz prejšnjega odstavka razvrščajo v pet skupin. Uvrstitev v posamezno skupino se določi ob določitvi delovnega mesta, na katerem je obvezno poklicno zavarovanje, oziroma ob reviziji ali ugotovitvi sprememb škodljivosti, težavnosti ali omejitev na obstoječih delovnih mestih, za katera je obvezno poklicno zavarovanje.

(6) Kot polni delovni čas iz prvega odstavka tega člena se šteje tudi čas, ki ga prebije v obveznem zavarovanju s krajšim delovnim oziroma zavarovalnim časom od polnega delovni invalid s pravico do delnega nadomestila po tem zakonu ali delne invalidske pokojnine po ZPIZ-1 ali s pravico do nadomestila plače zaradi dela s skrajšanim delovnim časom po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnih pred uveljavitvijo ZPIZ-1.

413. člen

(prehodne določbe poklicnega zavarovanja)

(2) Vlada Republike Slovenije v soglasju s socialnimi partnerji določi merila in kriterije iz četrtega odstavka 199. člena tega zakona ter po posvetovanju s socialnimi partnerji v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona izda uredbo, s katero se določijo merila in kriteriji za ugotavljanje delovnih mest iz prvega odstavka 199. člena tega zakona, potrebno dokumentacijo za presojo težavnosti, škodljivosti in drugih omejitev na teh delovnih mestih ter način in financiranje dela komisije iz 201. in 201.a člena tega zakona.

Zdravstvena analiza delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje – kot ena od podlag za določitev kriterijev in meril:

Dr. Metoda Dodič Fikfak, direktorica KIMPDSŠ, je 10. 3. 2013 takratni ministrici za delo pisno sporočila svoja stališča do revizije seznama delovnih mest s poklicnim zavarovanjem (glej kopijo v prilogi). Povzetek njenih sporočil:

- poklicno zavarovanje je zastarelo in potuha delodajalcem, da ne poskrbijo za preventivno varstvo zdravja delavcev na teh delovnih mestih,
- do poklicnega zavarovanja naj bodo upravičeni le redki poklici, kjer so zahteve dela nezdržljive z značilnostmi starejšega delavca, zato je nujna revizija seznama delovnih mest s poklicnim zavarovanjem,

Na podlagi njene ponudbe, da medicina dela pripravi kriterije, je leta 2016 prišlo do dopolnitve ZPIZ-2 z določbami o analizi, na podlagi katere se MDDSZ namerava lotiti revizije seznama delovnih mest s poklicnim zavarovanjem:

201. člen
(postopek za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna
vklučitev v poklicno zavarovanje)

(5) Na podlagi analize posledic dela za zdravje zavarovancev iz 201.b člena tega zakona, komisija iz prvega odstavka tega člena po uradni dolžnosti uvede postopek ugotavljanja, ali so na teh delovnih mestih še izpolnjeni pogoji iz 199. člena tega zakona in iz prvega odstavka 413. člena tega zakona oziroma ali je prišlo do spremembe škodljivih vplivov ali drugih omejitev delovnega mesta.

201.b člen
(zdravstvena analiza delovnih mest, na katerih
je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje)

(1) Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa pri Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani izvede analizo posledic dela za zdravje zavarovancev za delovna mesta iz prvega odstavka 413. člena tega zakona.

(2) Javni zdravstveni zavod iz prejšnjega odstavka izvede analizo na podlagi podatkov, ki jih vodi:

- Nacionalni inštitut za javno zdravje v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, in zakonom, ki ureja zbirke podatkov s področja zdravstvenega varstva,*
- upravljavec sklada o osebah, ki so bile od 1. januarja 2001 dalje vključene v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje po določbah ZPIZ-1, in o osebah, ki so od 1. januarja 2013 dalje vključene v poklicno zavarovanje, ter*
- zavod o ugotovljeni invalidnosti ter telesnih okvarah po tem zakonu in po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnih do uveljavitve tega zakona, ter o osebah, ki so imele od 1. januarja 2001 dalje pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem.*

(3) Podatke iz prejšnjega odstavka zbere, združi in anonimizira Nacionalni inštitut za javno zdravje ter jih posreduje izvajalcu analize iz prvega odstavka tega člena.

(4) Analizo iz prvega odstavka tega člena izvede javni zdravstveni zavod iz prvega odstavka tega člena v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

(5) Podatke iz drugega odstavka tega člena pridobi Nacionalni inštitut za javno zdravje od pristojnih upravljavcev brezplačno.«.

MDDSZ je brez predhodnega posveta s socialnimi partnerji s KIMPDŠ podpisalo pogodbo o izvedbi analize na podlagi 201.b člena ZPIZ-2 v okviru projekta PREMIK. Na podlagi pogodbe bo eden od rezultatov analize tudi predlog kriterijev in meril za poklicno zavarovanje. Rok za končanje projekta PREMIK je maj 2021. Za ZSSS je bil namreč sporen pristop analize o združevanju različnih skupin delovnih mest, ko se analizira bolniška, hospitalizacija, invalidizacija in mortaliteta delavcev na teh delovnih mestih. ZSSS namreč

meni, da se bodo zaradi združevanja različnih delovnih mest izgubile specifikke na nekaterih delovnih mestih. Verjamemo namreč, da bo zaradi tega lahko prišlo do nepravilnih ukinitvev poklicnega zavarovanja. KIMPDS je predlagalo združitve v primerih, ko je na posameznih delovnih mestih delalo statistično premajhno število delavcev.

Spletna stran projekta PREMIK: <https://www.kimdps.si/raziskovalni-projekti/projekt-premik>

Različni interesni pristopi v Delovni skupini za pripravo Uredbe o merilih in kriterijih poklicnega zavarovanja pri MDDSZ:

Ministrica za delo je leta 2013 takoj po uveljavitvi ZPIZ-2 imenovala Delovno skupino za določitev kriterijev in meril poklicnega zavarovanja, ki deluje s prekinitvami od takrat dalje. Njena sestava se je v tem času kadrovske spreminjala, čeprav ostajajo njeni člani predstavniki MDDSZ in socialnih partnerjev. Trenutno sta predstavnika ZSSS v njej izvršna sekretarka ZSSS Lučka Böhm in Darko Milenkovič (SMORS). Glej sklepa o imenovanju v prilogah! Lučka Böhm je sindikate dejavnosti o delu te delovne skupine ves čas sproti seznanjala in posredovala vsa gradiva in zapisnike. Na pogajanjih so na povabilo MDDSZ občasno sodelovali izbrani strokovnjaki (npr. ZPIZ, KAD, dr. Dodič Fikfak).

Delovna skupina je pripravila dve noveli ZPIZ-2 na področju poklicnega zavarovanja in v 2020 obravnavala osnutek Uredbe, ki jo je pripravilo MDDSZ.

POMEMBNO: Dejstvo je, da niso znani kriteriji in merila za izbiro delovnih mest z beneficirano delovno dobo iz leta 1968. To pomeni, da se bodo tokrat prvič v zgodovini v uredbo zapisali povsem na novo opredeljeni kriteriji in merila za revizijo seznama delovnih mest s poklicnim zavarovanjem. Danes še nihče ne ve, kakšni bodo. To je razvidno tudi iz osnutka uredbe (v prilogi), v kateri je še vedno prazna Priloga I s kriteriji in merili. MDDSZ glede njih čaka na rezultate projekta PREMIK. ZSSS pa meni, da bo poleg kriterijev na podlagi PREMIKa potrebno določiti še druge kriterije.

Raziskave kažejo, da ima vsaka država v EU lastne kriterije, ki se med seboj pomembno razlikujejo (na primer kriterij energijske intenzivnosti dela ali pa obremenitve pri delu, ki nad določenim številom dni v letu dokazano skrajšujejo pričakovano trajanje življenja - npr. prisilne drže, vibracije, delo pod visokim pritiskom..., tudi interesno pogajanje v nordijskih državah...). Izražen pa je interes na strani MDDSZ in delodajalcev, da se s seznama črta čim več delovnih mest, saj naj bi se od 1968 delovne razmere pomembno izboljšale.

Člani delovne skupine zastopajo pogosto nasprotujoča stališča svojih interesnih skupin:

1. MDDSZ:

- a. opozarja, da nima lastne stroke na tem področju in zato sprejema ponudbo medicine dela, da prevzame strokovno odgovornost za končno sprejete kriterije in merila.
- b. Zavzema se za opredelitev, da kriteriji in merila niso interesno ali politično vprašanje ampak, da so povsem strokovno vprašanje, Socialni partnerji in politika se naj zato umakneta iz postopka odločanja v reviziji seznama in naj odločanje prepustijo stroki medicine dela.

- c. Ker je največ zavarovancev poklicnega zavarovanja v javnem sektorju (vojska in policija), ima vlada interes za ostro revizijo na tem področju in s tem za nižanje cene dela v teh dejavnostih.
2. Medicina dela kot stroka, ki jo posluša MDDSZ:
- a. Poklicno zavarovanje naj bi bilo upravičeno zgolj pri poklicih, pri katerih bo analiza zdravstvenih podatkov delavcev na teh delovnih mestih v zadnjih 40 letih pokazala, da gre za v primerjavi s splošnim prebivalstvom za višjo bolniško odsotnost, hospitalizacijo, invalidnost in za bolj zgodnjo mortaliteto.
 - b. Medicina dela baje zna pri tem upoštevati učinek zdravega delavca (na teh delovnih mestih so namreč zaposleni delavci, ki morajo biti bolj zdravi od splošne populacije).
 - c. Ocene tveganja, ki so jih pri delodajalcih pripravili strokovnjaki za tehniško varnost ob sodelovanju izvajalcev medicine dela, so presplošne ter nezanesljive in zato niso primerna podlaga za odločanje o poklicnem zavarovanju.
3. Delodajalske organizacije:
- a. Jasno izražajo interes, da se ukine poklicno zavarovanje na vseh delovnih mestih, kjer je bilo določeno zaradi težkih in škodljivih delovnih razmer. Opozarjajo namreč na izboljšanje delovnih razmer v zadnjega pol stoletja.
 - b. Podpirajo stališče MDDSZ, da je revizija strokovno in ne interesno vprašanje in da naj o reviziji odločajo strokovnjaki brez vpletanja socialnih partnerjev. Trdijo, da je stroka medicine dela interesno nevtralna. Morda zato, ker je dr. Dodič Fikfak tako jasno povedala, da se zavzema za ostro revizijo.
 - c. Baje je dokaz, da je poklicno zavarovanje nepotrebno, da večina upravičencev do poklicno pokojnine odloži uveljavitev poklicne pokojnine, dokler ne izpolnijo pogojev za starostno pokojnino oziroma številni delajo naprej celo po dopolnitvi pogojev za starostno pokojnino. Npr. poklicni vozniki so po podatkih ZPIZ najpogostejši poklic v zasebnem sektorju, ki prejema 40 % del pokojnine, ker delajo naprej po dopolnitvi pogojev za starostno pokojnino⁷.
4. Sindikalne centrale:
- a. Ostale sindikalne centrale nimajo lastnega stališča, a so naklonjene stališču MDDSZ, da gre za strokovno in ne politično ali interesno vprašanje. Tako stališče je zlasti pri sindikatih, ki ne pričakujejo, da bo revizija ukinila poklicno zavarovanje v poklicih, ki jih zastopajo (npr. železnica).
 - i. So pa res vedno bolj pripravljene podpreti stališča ZSSS. Sindikalne centrale zato sedaj opozarjajo na besedilo 413. člena ZPIZ-2, ki določa na zahtevo ZSSS v pogajanjih pred sprejemom ZPIZ-2 v 2012 med drugim, da je treba v uredbi »*določiti merila in kriterije za ugotavljanje delovnih mest iz prvega odstavka 199. člena ZPIZ-2, potrebno dokumentacijo za presojo težavnosti, škodljivosti in drugih omejitev na teh delovnih mestih*«. Opozarjajo torej, da analiza zdravstvenih podatkov ne more biti edina podlaga za revizijo.
 - b. **ZSSS je leta 2020 v razpravi o osnutku uredbe svoj pristop temeljila na načelih stroke varnosti in zdravja pri delu, saj ima večina delovnih mest s seznama poklicno zavarovanje zaradi težkih in škodljivih delovnih razmer:**
 - i. Revizija seznama ni le strokovno vprašanje ampak je tudi še kako **interesno vprašanje**. Navsezadnje prav zato ZPIZ-2 v 413. členu

⁷ Po anketi SDPZ iz 2020 pa se ne upokojijo predvsem zaradi prenizkih pokojnin.

določa potrebnost soglasja socialnih partnerjev h kriterijem in merilom za revizijo. To je celo edino zahtevano soglasje v vsem ZPIZ-2. Socialni partnerji na nacionalni ravni morajo zato usmerjati postopek revizije in pri tem zastopati interes delavske strani:

1. Stroka ni vedno interesno nevtralna, saj so isti strokovnjaki medicine dela v poslovnih pogodbenih povezavah z delodajalci. Zato zavračamo pristop, da bo revizijo seznama izvedla »interesno nevtralna« stroka brez vmešavanja interesnih organizacij, kakršne so sindikati in združenja delodajalcev.
 2. Da se prepreči pristranskost naj Uredba določi postopek imenovanja, ki vključuje pridobitev mnenja socialnih partnerjev za imenovanje strokovnjakov v sestavo komisij po z 201. in 201.a členu ZPIZ-2. Imenovanje mora biti omejeno s trajanjem mandata.
 - a. Uredba naj predvidi, da poleg medicine dela lahko kot stroka v postopkih sodeluje tudi stroka tehniške varnosti.
 3. Uredba naj določa, da se neodvisnost in nepristranskost pogodbenih specializiranih ustanov presoja po predpisih, ki urejajo integriteto in preprečevanje korupcije.
 4. Minister za delo mora v sestavo komisije za določitev poklicnega zavarovanja, ki bo izvedla revizijo, imenovati sindikalne centrale, zastopane v ESS tako v primeru revizije delovnih mest v zasebnem kot javnem sektorju. Vse najbolj reprezentativne sindikalne centrale v obeh sektorjih so namreč zastopane v ESS⁸.
 5. Uredba naj omogoča imenovanje ne le članov ampak tudi njihovih namestnikov v sestavi obeh komisij.
 6. ESS mora dati soglasje v skladu z 413. členom ZPIZ-2 ne le na uredbo ampak tudi na poslovnik obeh komisij, imenovanih na podlagi 201. in 201.a člena ZPIZ-2.
 7. Uredba mora določiti potrebno sklepčnost za sprejemanje odločitev komisij – prisotno mora biti zadostno število predstavnikov obojnih socialnih partnerjev. Odločitve se ne smejo sprejemati pri odsotnosti posamezne interesne skupine.
- ii. Uredba mora v eni od prilog jasno **definirati sklope del in nalog**, na katerih je obvezno poklicno zavarovanje in primeroma navesti nazive teh delovnih mest pri delodajalcih. Definira se naj vsak sklop glede na delovni proces, obremenitve, tveganja, škodljivosti... Vsekakor je treba sklop definirati tako, da bo prepoznaven kljub generičnim nazivom delovnih mest pri delodajalcih, če so v funkciji delodajalčevega izogibanja obveznosti poklicno zavarovati svoje delavce.
1. Treba je predvideti **prehodno obdobje**, v katerem se izvede prevedba delovnih mest na danes veljavnem seznamu na novi seznam sklopov del in nalog. V prehodnem obdobju naj velja dosedanje delovno mesto, dokler ni nadomeščeno z novim sklopom del in nalog.
 2. Sklepe o uvrstitvi na seznam je treba objaviti ne le v Uradnem listu RS ampak tudi na spletnih straneh SODPZ in MDDSZ.

⁸ MDDSZ je namreč ocenilo, da sindikalne centrale v ESS niso reprezentativne za javni sektor.

3. Uredba naj določi, kdaj preneha obveznost plačevanja prispevkov v primeru črtanja delovnega mesta s seznama.
- iii. Poleg analize iz projekta PREMİK je treba upoštevati tudi zdravstvene omejitve/zahteve za opravljanje del in nalog, opredeljene v delodajalčevih **ocenah tveganja**. Najpomembnejši kriterij mora biti, ali delavci sčasoma ne morejo več varno opravljati svojega dela na delovnih mestih na seznamu. To se naj ugotovi na podlagi rezultatov **preventivnih zdravstvenih pregledov**. Postopek revizije mora zato temeljiti na vpogledu v rezultate teh preventivnih pregledov, ki pa so še nedostopni v arhivih izvajalcev medicine dela. Zato je potrebno **sprejeti predpis**, ki bo upošteval varstvo osebnih podatkov omogočal tak vpogled za potrebe revizije.
- iv. Kriteriji in merila v Prilogi I uredbe morajo biti **pravični** do delavcev:
 1. Kriterije je potrebno določiti za vse 4 sklope **obremenitev** na delovnem mestu (fizikalne, kemijske, biološke in psihosocialne obremenitve).
 2. Kriterij naj bodo obremenitve, ki nadpovprečno škodujejo⁹ zdravju in delovni zmožnosti delavca in če ni mogoče v celoti preprečiti njihovih škodljivosti s preventivnimi ukrepi delodajalca. **Nadpovprečna škodljivost** je, kadar seštevek ekspozicije v celotni delovni dobi ali pri določeni starosti negativno učinkuje na zdravje in varnost delavca ali splošne javnosti oziroma na sprejemljivi ali delovni napor delavca. Stvar politične odločitve in socialnega dialoga je, kaj se na predlog stroke opredeli kot nadpovprečne obremenitve in škodljivosti.
 3. Upoštevati je treba **zdravstvene omejitve** za opravljanje dela, določene v ocenah tveganja delodajalcev in po kolikšni delovni dobi jih delavci na teh delovnih mestih statistično značilno nič več ne izpolnjujejo.
 - a. Pri upoštevanju analize zdravstvenih podatkov na podlagi 201.b člena ZPIZ-2 je treba upoštevati tudi učinek »zdravega delavca« - nekatera dela (poklicni gasilci, vojaki ...) smejo opravljati zgolj posamezniki, ki so že v boljši fizični kondiciji od splošne populacije, saj so za njihovo opravljanje potrebne nadpovprečne fizične sposobnosti.

⁹ Primeroma predstavljamo francosko definicijo težkega dela iz leta 2017: »O težkem delu govorimo pri izpostavljenosti nad določenim pragom ali pri več dejavnikih poklicnega tveganja, ki lahko povzročijo trajne posledice, ki jih je mogoče ugotoviti in so nepopravljive.«. Vsako leto so francoski delodajalci dolžni izvajalcem pokojninskega zavarovanja sporočiti imena delavcev, ki so v preteklem letu prekoračili meje kriterijev težkega dela. Na tej podlagi ti delavci dobijo odgovarjajoče znižanje upokojitvenih pogojev. Kriteriji težkega dela so po francoski ureditvi, kadar delavec dela več kot določeno število ur na leto v naslednjih pogojih: nočno delo in izmensko delo, hitri ponavljajoči se gibi xy-krat na minuto, delo pod visokim tlakom xy hektopascalov vsaj xy intervencij letno, prisilne drže (delo z rokami nad rameni, klečanje, čepenje), ročno premeščanje bremen nad xy teže (dvigovanje, vlečenje, potiskanje – zlasti dvigovanje nad višino ramen), delo z nevarnimi snovmi, za katere je predpisana mejna vrednost poklicne izpostavljenosti, mehanične vibracije na roko, dlan, vse telo vsaj xy vibracij na minuto, delo pod 5°C oziroma nad 30°C, vsakodnevna izpostavljenost hrupu in impulzivnemu hrupu na delovnem mestu nad 81 decibelov.

4. Kriterij naj bo tudi, če zaradi starostnih sprememb določenega dela ni več mogoče varno opravljati (npr. poslabšanje refleksov/odzivnih časov na dogodke v prometu).
 - a. Učinek staranja namreč ne bo viden v analizi zdravstvenih podatkov o obolevnosti na podlagi 201.b člena ZPIZ-2. Staranje namreč ni bolezen, a učinkuje na varnost opravljanja nekaterih del.
5. Potrebno bo določiti, ali se poklicno zavarovanje prvič v zgodovini prizna tudi pri nekaterih psihosocialnih obremenitvah na delovnem mestu:
 - a. v zdravstvu paliativna oskrba umirajočih ipd.,
 - b. povečana intenzivnost dela, ki lahko po določeni starosti vpliva na varnost¹⁰.
- v. Zavrniti je treba kriterije, ki bi bili **diskrecijske narave**:
 1. npr. priznavanje poklicnega zavarovanja zgolj pod določenimi pogoji, tako da lahko isti delavec na istem delovnem mestu v posameznih letih je ali pa ni vključen v poklicno zavarovanje (npr. poklicni voznik zgolj pod pogojem, da letno prevozi več kot 60.000 km).
 2. Da je zaradi sodobne ali zastarele tehnologije pri posamičnih delodajalcih iste dejavnosti možno, da je za ista delovna mesta ponekod poklicno zavarovanje obvezno in ponekod ne. Če tehnologija omogoča varnejše delo, je treba zahtevati, da jo delodajalec nabavi.
- vi. Poleg kriterijev je treba v prilogi uredbe definirati tudi **merilo**, kako se sklope del in nalog razvršča v 5 skupin delovnih mest v skladu z 204. členom ZPIZ-2 in v skladu s Pokojninskim načrtom SODPZ. Na ta način se namreč določa minimalna starost za uveljavitev poklicne pokojnine. Merilo naj bo:
 1. stopnja škodljivosti del in nalog za zdravje,
 2. starost, pri kateri del in nalog ni več možno varno opravljati.
- vii. Glede financiranja dela članov komisij in drugih stroškov v postopkih revizije, mora Uredba določiti upravičene stroške postopkov, da se prepreči arbitrarnost in nerealno visoke tržne cene, ki bi jih morali plačati sindikati, ki predlagajo poklicno zavarovanje na posameznih novih sklopih del in nalog.
- viii. Uredba naj določi vse deležnike postopka revizije oziroma določanja novega sklopa del in nalog s poklicnim zavarovanjem. Deležniki morajo biti vključeni v vse faze postopkov. Če npr. postopek začne sindikat ali pa združenje delodajalcev, mora biti o tem obveščen tudi socialni partner/deležnik iz nasprotne interesne skupine.
 1. Deležnik naj bo tudi sindikat in delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu pri delodajalcu.
- ix. Uredba naj določi roke:
 1. v katerih se morajo odzvati zavezanci/delodajalci v postopku revizije oziroma določanja novega sklopa del in nalog s poklicnim zavarovanjem ter sankcije za prekoračitev. Preprečiti je potrebno blokado postopkov zaradi neodzivnosti.

¹⁰ Večja intenzivnost dela je poglavitni argument članov sindikatov, s katerim utemeljujejo potrebnost ohranitve poklicnega zavarovanja na njihovem delovnem mestu.

2. za delo komisij, imenovanih v skladu z 201. in 201.a členom ZPIZ-2..

Predlog sklepov predsedstva ZSSS o kriterijih in merilih poklicnega zavarovanja:

1. Predsedstvo ZSSS se je seznanilo s poročilom v 2021 Lučke Böhm, pogajalke ZSSS v Delovni skupini MDDSZ za pripravo Uredbe o merilih in kriterijih poklicnega zavarovanja o odprtih vprašanjih njihovega določanja.
2. Predsedstvo ocenjuje, da kljub izboljšanim delovnim razmeram po letu 1968, odkar so bila z zakonom določena delovna mesta s povečanim številom zavarovalne dobe, ostaja potreba, da se s poklicnim zavarovanjem omogoči predčasno poklicno upokojevanje na najtežjih in za zdravje škodljivih delovnih mestih oziroma na delovnih mestih, kjer je varno opravljanje dela onemogočeno po določeni starosti.
3. Minister za delo naj na podlagi 201.a člena ZPIZ-2 nemudoma imenuje komisijo za nadzor pri posamičnih delodajalcih, ali so poklicno zavarovali vse delavce na delovnih mestih z obveznim poklicnim zavarovanjem. Komisija naj do revizije nadzira zakonitost poklicnega zavarovanja pri posamičnih delodajalcih na podlagi obstoječega seznama delovnih mest s poklicnim zavarovanjem.
4. Kriterije in merila za poklicno zavarovanje je treba v skladu z ZPIZ-2 sprejeti le s soglasjem socialnih partnerjev. ZSSS bo s predlogom kriterijev soglašala le, če bodo pravični do delavcev, kar bomo preverili na posvetovanju s članstvom.
5. Predsedstvo soglašaja z izhodišči pogajalke ZSSS na osnutek uredbe MDDSZ iz julija 2020. Poleg kriterijev o škodljivosti za telesno zdravje se naj upošteva tudi kriterije o škodljivosti za duševno zdravje.
6. Zagotoviti je potrebno realno prehodno obdobje za uvajanje novih kriterijev in za revizijo seznama, v katerem morajo državni in drugi pristojni organi zagotoviti pravno varnost za delavce na delovnih mestih s poklicnim zavarovanjem.
7. Delo komisije za določanje delovnih mest s poklicnim zavarovanjem, imenovane na podlagi 201. člena ZPIZ-2, je poleg strokovne tudi interesne narave, kar mora biti ustrezno urejeno v postopkih odločanja.
8. Financiranje postopkov za določitev novega delovnega mesta z obveznim poklicnim zavarovanjem mora biti regulirano tako, da bodo v naprej znani upravičeni stroški, ki jih mora financirati predlagatelj (med njimi bodo tudi sindikati).

Priloge tega dokumenta so:

1. Seznam delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, do leta 1989,
2. Dopis MDDSZ z dne 3. 3. 2021 z odgovorom na vprašanje ZSSS/SKVNS, ali velja obveznost poklicnega zavarovanja za nekatera delovna mesta v sistematizaciji delodajalca v komunalni: *»Glede na to, da je trenutno sistem določanja in ugotavljanja delovnih mest poklicnega zavarovanja pomanjkljiv (ni Uredbe o merilih in kriterijih poklicnega zavarovanja ter komisije za določanje delovnih mest poklicnega zavarovanja in komisije za ugotavljanje obveznosti poklicnega zavarovanja pri posameznem delodajalcu) o obveznosti poklicnega zavarovanja za posamezna delovna mesta pri delodajalcu presoja delodajalec sam. Glede na zgoraj navedeno MDDSZ ni*

pristojen organ, ki bi presojal ali za zgoraj naštetih delovna mesta v dejavnosti komunale obstaja obveznost vključitve v poklicno zavarovanje.»

3. Osnutek Uredbe o merilih in kriterijih za ugotavljanje in določanje delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, pogajanje na MDDSZ 2. 7. 2020.
4. Pismo dr. Dodič Fikfak ministrici za delo o nujnosti revizije seznama delovnih mest s poklicnim zavarovanjem, 10. 7. 2013.
5. Sklepa iz 2013 in 2018 o imenovanju delovne skupine MDDSZ za določitev kriterijev in meril poklicnega zavarovanja
6. [Pokojninski načrt poklicnega zavarovanja](#)